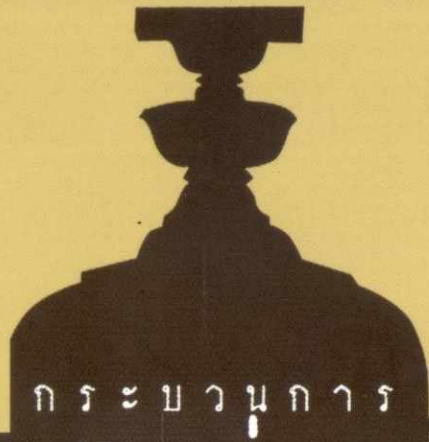

สถาบันพระปกเกล้า

กระบวนการ
แก้ไขเพิ่มเติม
รัฐธรรมนูญ
และการควบคุม

ความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ
ของการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ
ในต่างประเทศ

ภายใต้โครงการปฏิรูปสถาบันการเมือง

ชมพูนุท ตั้งถาวร

ศาสตราจารย์ ดร.บวรศักดิ์ อุวรรณโณ ที่ปรึกษา

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	๓
กิตติกรรมประกาศ	๕
บทคัดย่อ	๗
Abstract	๙
บทสรุปผู้บริหาร	๑๑
บทนำ	๓๗
๑. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๓๘
๒. วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๔๒
๓. สมมติฐาน	๔๓
๔. ขอบเขตของการศึกษา	๔๓
๕. ระเบียบวิธีศึกษาวิจัย	๔๔
๖. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๔๕

ตอนที่ ๑	๔๗
กระบวนการนิติบัญญัติ และกระบวนการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญในต่างประเทศ	

บทที่ ๑ : อำนาจสูงสุดในการก่อตั้งองค์กรทางการเมือง (Pouvoir Constituant) อำนาจในการเปลี่ยนแปลงองค์กรที่ได้รับมอบอำนาจมาจากอำนาจในการก่อตั้งองค์กร (Pouvoir Constituant Dérivé) และอำนาจนิติบัญญัติ ๔๙

บทที่ ๒ : กระบวนการนิติบัญญัติและกระบวนการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญในต่างประเทศ : กรณีที่รัฐธรรมนูญกำหนดให้การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญกระทำด้วยวิธีการที่ใกล้เคียงกับกระบวนการนิติบัญญัติ ๖๓

๑. กรณีที่รัฐธรรมนูญกำหนดให้การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญกระทำโดยกระบวนการที่คล้ายกับกระบวนการนิติบัญญัติ และให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญได้เพียงวิธีการเดียว ๖๕

สารบัญ

	หน้า
๑.๑ กระบวนการนิติบัญญัติและกระบวนการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งประเทศสหพันธรัฐเยอรมนี	๖๕
๑.๒ กระบวนการนิติบัญญัติและกระบวนการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งประเทศสาธารณรัฐอิตาลี	๗๔
๒. กรณีที่รัฐธรรมนูญกำหนดให้การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญกระทำโดยกระบวนการที่คล้ายกับกระบวนการนิติบัญญัติและให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญได้สองวิธีการ	๘๗
๒.๑ กระบวนการนิติบัญญัติและกระบวนการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งประเทศสาธารณรัฐออสเตรเลีย	๘๗
๒.๒ กระบวนการนิติบัญญัติและกระบวนการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสเปน	๙๙
บทที่ ๓ : กระบวนการนิติบัญญัติและกระบวนการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญในต่างประเทศ : กรณีที่รัฐธรรมนูญกำหนดให้การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ ต้องได้รับความเห็นชอบจากองค์อื่นนอกจากองค์กรที่ทำหน้าที่ให้ความเห็นชอบให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ	๑๑๑
๑. กรณีที่รัฐธรรมนูญกำหนดให้ต้องมีการยุบสภาและเลือกตั้งใหม่หลังจากที่รัฐสภาชุดเดิมได้ให้ความเห็นชอบแก่การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแล้ว	๑๑๔
๑.๑ กระบวนการนิติบัญญัติและกระบวนการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญของประเทศราชอาณาจักรเบลเยียม	๑๑๔
๑.๒ กระบวนการนิติบัญญัติและกระบวนการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญของประเทศราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์	๑๓๔
๑.๓ กระบวนการนิติบัญญัติและกระบวนการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญของประเทศราชอาณาจักรเดนมาร์ก	๑๔๕
๒. กรณีที่รัฐธรรมนูญกำหนดให้ต้องมีการนำร่างแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญไปผ่านการให้ความเห็นชอบอีกครั้งหนึ่งต่างหากหลังจากที่การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญนั้นได้รับความเห็นชอบมาแล้วครั้งหนึ่ง	๑๕๘
๒.๑ กระบวนการนิติบัญญัติและกระบวนการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญของประเทศสหรัฐอเมริกา	๑๕๘

สารบัญ

	หน้า
๒.๒ กระบวนการนิติบัญญัติและกระบวนการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญของประเทศสาธารณรัฐฝรั่งเศส	๑๖๖
๒.๓ กระบวนการนิติบัญญัติและกระบวนการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญของประเทศเครือรัฐออสเตรเลีย	๑๗๘

ตอนที่ ๒ : การควบคุมความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญโดยองค์กรที่มีอำนาจควบคุมความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของบทบัญญัติแห่งกฎหมายในต่างประเทศ

บทที่ ๑ : กลไกในการพิทักษ์ความเป็นกฎหมายสูงสุดของรัฐธรรมนูญ และการวินิจฉัยความชอบด้วยรัฐธรรมนูญโดยองค์กรที่มีอำนาจวินิจฉัยความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ๑๙๕

บทที่ ๒ : การควบคุมความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ : กรณีที่องค์กรที่มีอำนาจวินิจฉัยความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของบทบัญญัติแห่งกฎหมายในต่างประเทศไม่มีอำนาจวินิจฉัยเรื่องการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ ๒๐๘

๑. กรณีที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้อย่างชัดเจนว่าองค์กรที่ใช้อำนาจควบคุมความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของบทบัญญัติแห่งกฎหมายไม่มีอำนาจควบคุมความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ	๒๑๐
๒. กรณีที่รัฐธรรมนูญไม่บัญญัติไว้อย่างชัดเจนว่าองค์กรที่ใช้อำนาจควบคุมความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของบทบัญญัติแห่งกฎหมายมีอำนาจควบคุมความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ	๒๑๒
๒.๑ การวินิจฉัยความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ โดยคณะตุลาการรัฐธรรมนูญของประเทศสาธารณรัฐฝรั่งเศส	๒๑๒
๒.๒ การวินิจฉัยความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ โดยศาลรัฐธรรมนูญแห่งประเทศสาธารณรัฐสโลวีเนีย	๒๒๖

สารบัญ

บทที่ ๓ : การควบคุมความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ : กรณีที่องค์กรที่มีอำนาจวินิจฉัยความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของบทบัญญัติแห่งกฎหมายในต่างประเทศ มีอำนาจวินิจฉัยเรื่องการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ

๑. กรณีที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้อย่างชัดเจนว่าองค์กรที่ใช้อำนาจควบคุมความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของบทบัญญัติแห่งกฎหมาย มีอำนาจควบคุมความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ

๑.๑ การวินิจฉัยความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ โดยศาลรัฐธรรมนูญแห่งประเทศโรมาเนีย ๒๓๕

๑.๒ การวินิจฉัยความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ โดยศาลรัฐธรรมนูญแห่งประเทศสาธารณรัฐตุรกี ๒๔๒

๑.๓ การวินิจฉัยความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ โดยศาลรัฐธรรมนูญแห่งประเทศยังการี ๒๖๕

๒. กรณีที่รัฐธรรมนูญไม่บัญญัติไว้อย่างชัดเจนว่าองค์กรที่ใช้อำนาจควบคุมความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของบทบัญญัติแห่งกฎหมาย มีอำนาจควบคุมความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ

๒.๑ การวินิจฉัยความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ โดยศาลรัฐธรรมนูญแห่งประเทศสหรัฐอเมริกา ๒๗๑

๒.๒ การวินิจฉัยความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ โดยศาลรัฐธรรมนูญแห่งประเทศสาธารณรัฐอิตาลี ๒๘๓

๒.๓ การวินิจฉัยความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ โดยศาลรัฐธรรมนูญแห่งประเทศสหพันธ์รัฐเยอรมนี ๒๘๔

๒.๔ การวินิจฉัยความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ โดยศาลรัฐธรรมนูญแห่งประเทศสาธารณรัฐออสเตรีย ๓๐๕

บทสรุป ๓๑๗

บรรณานุกรม ๓๓๗